

NATHALIE MAES

MINDSET

WAAROM POSITIEF DENKEN
BELANGRIJK IS BIJ HOOGBEGAAFDHEID

NATHALIE MAES

MINDSET

WAAROM POSITIEF DENKEN
BELANGRIJK IS BIJ HOOGBEGAAFDHEID

Inhoud

Voorwoord door Tessa Kieboom	9
Voorwoord door Nathalie Maes	11
Inleiding & doelstellingen	12
Mindset	14
Hoofdstuk 1 – Wat is hoogbegaafdheid?	23
Inleiding	24
Wat is hoogbegaafdheid?	24
Meer dan enkel intelligentie	26
Hoogbegaafden en hun omgeving	29
Wat verwachten hoogbegaafden eigenlijk van hun school?	36
Intelligentie vs. zijnsluit	42
Iedere hoogbegaafde is anders	45
Wat brengt geluk voor hoogbegaafden?	46
Hoogbegaafdheid binnen het onderwijs	53
Begeleiding van hoogbegaafde leerlingen in het onderwijs	59
Begeleiding van hoogbegaafde leerlingen (algemeen)	60
Hoofdstuk 2 – Wees alert (reeds in de kleuterschool)	67
Een hoog IQ bij peuters en hoe dit tot uiting komt op de kleuterschool	68
Slaap bij hoogbegaafde kinderen: een persoonlijke reflectie op slaapproblemen en ervaringen	82
De grote leeshonger van hoogbegaafde kinderen – van boeken tot stripverhalen	86

De Vlaamse strip: een beknopt historisch overzicht met persoonlijke reflecties	88
Intensiteit bij hoogbegaafde kinderen	94
Intense innerlijke beleving	99
De creatieve zoektocht van een hoogbegaafd kind	105
Hoofdstuk 3 – Het aanscherpen van leerbijhang bij hoogbegaafde kinderen	109
Onbekendheid met hoogbegaafdheid in het onderwijs: een evolutie door onderzoek	114
Positieve ervaringen met leraren: een reflectie op effectief onderwijs	121
Effectief inspelen op de behoeften van hoogbegaafde kinderen	123
Hoofdstuk 4 – Niet herkend, wat nu?	125
De zoektocht naar aansluiting	128
Sociale interacties van hoogbegaafde kinderen: vriendschappen en solitair gedrag	131
Hoofdstuk 5 – Kunst, cultuur en schooluitstapjes: vrijblijvende activiteiten voor hoogbegaafde én alle kinderen	135
Anekdoten uit mijn schooltijd	141
Educatieve spellen en hoogbegaafdheid bij kinderen	152
Doe-tips voor hoogbegaafde kinderen - uitdagingen op verschillende terreinen	157
Hoogbegaafdheid is niet hetzelfde als goed kunnen studeren	161
Overgang en onveranderde ervaring	165
Gaming & muziek als creatieve uitlaatklep	167

Hoofdstuk 6 – De weg naar herkenning	175
Interactie tussen hoogbegaafde leerlingen en leerkrachten	176
De kwetsbare dynamiek - wanneer communicatie tussen hoogbegaafde leerlingen en leerkrachten misloopt	193
Hoe hoogbegaafde kinderen soms proberen te ontsnappen uit hun schoolomgeving	200
Hoogbegaafdheid bespreekbaar maken in de klas: “Hoogbegaafdheid komt ter sprake”	208
Wat te doen als hoogbegaafdheid is geconstateerd?	219
Het stille zwijgen rondom hoogbegaafdheid	223
 Hoofdstuk 7 – Het behouden van een positieve mindset	 229
Het belang van de Mindset-theorie	230
Het behouden van een positieve mindset	230
Stimuleren van creatief potentieel: ideeën en doe-tips voor hoogbegaafde kinderen	239
Nawoord	241

Voorwoord door Tessa Kieboom

Er is een moment in je leven waarop je voelt dat je anders kijkt naar de wereld. Dat je gedachten sneller lijken te lopen dan de woorden die je kunt vinden. Dat je vragen stelt waarop anderen hun schouders ophalen. En ergens diep vanbinnen voel je: ik ben anders – maar hoe, en waarom?

Jarenlang wist Nathalie niet dat ze hoogbegaafd was. Ze voelde haar vooral “te veel” – te intens, te gevoelig, te nieuwsgierig, te snel verveeld. Op school was ze vaak aanwezig, maar zelden echt gezien. Leraren wisten zich soms geen raad met haar enthousiasme of haar eindeloze vragen. En zij? Ze dacht dat er iets mis met haar was.

Tot ze begreep dat haar manier van denken geen fout was, maar een vorm van kracht. Dat haar hoofd en hart gewoon nét anders werken. Dat weten veranderde alles. Want pas toen ze zichzelf begreep, kon ze ook echt groeien.

Dit boek is haar verhaal – een reis door verwarring en herkenning, door kwetsbaarheid en groei. Het is geschreven voor iedereen die ooit heeft gevoeld dat hij of zij “niet helemaal paste”. En vooral voor wie nog niet weet dat die eigenschap misschien wel de mooiste gave is die je bezit.

Ze deelt haar ervaringen, gedachten en ook haar passies – films die haar raakten, scènes die haar aangrepen doorspekt met het vleugje humor dat haar siert. De grootste levensles die ze uitstraalt, ook op momenten dat het al eens minder goed gaat, is haar moed om te groeien. Om door te zetten ook als angst om te falen haar overmand. Die mindset brengt haar tot een punt waarop ze bewust leert haar potentieel te gebruiken. Zo verlegt ze gaandeweg haar grenzen en heeft ze het aangedurfd dit boek te schrijven.

Als je iets meeneemt uit deze pagina's, laat het dan dit zijn: dat je mag zijn wie je bent. Dat het oké is om anders te denken, anders te voelen, anders te dromen. En dat het pas écht begint als je dat van jezelf weet en durft te omarmen. When your mind is set, the set is in your mind!

Tessa Kieboom

Voorwoord door Nathalie Maes

Ik had nooit gedacht dat ik een boek over hoogbegaafdheid zou schrijven. Na lang aarzelen heb ik toch besloten om over dit thema een boek te schrijven. Waarom? Omdat ik het nu aandurf om met deze thematiek zelf professioneel aan de slag te gaan. Ik wil mensen laten inzien dat er doorheen de jaren grote stappen voorwaarts gemaakt zijn. Zowel op scholen als in bedrijven weten ze nu beter wat het betekent om hoogbegaafd te zijn.

Begin jaren '90 zat ik zelf op de kleuterschool. In die tijd kwam de term nauwelijks ter sprake. Laat staan dat een school er aandacht aan zou besteden of het zou (kunnen) herkennen. Toen waren dat nog uitzonderingen. Nochtans is het essentieel dat het ontdekt wordt op de kleuterschool. Samen leggen we de weg af naar het moment dat het woord bij mij een keer valt.

Gelukkig zijn de tijden inmiddels veranderd, zowel in het onderwijs als op de werkvloer. Dat wil niet zeggen dat er geen werk meer aan de winkel is. Het is juist belangrijk dat kennis nog meer kan toenemen en een juiste aanpak nog meer toegepast kan worden. Ik geef daarom graag tips mee opdat mensen uit het onderwijs nog beter kunnen inspelen op bepaalde signalen.

Daarnaast wil ik mijn ervaringen meegeven omtrent hoe je als hoogbegaafde zelf je geluk mee kan bepalen door je interesse(s) te durven volgen. Het is belangrijk dat iedere hoogbegaafde zich goed kan voelen in iedere levensfase.

Ik wil je alvast bedanken dat je de tijd neemt om *Mindset* te lezen. Dit boek was geen sinecure, maar ik ben trots dat het er toch gekomen is. Durven doorzetten was hierbij fundamenteel.

Creëren is een levensvisie. Vernieuwend zijn is een must.

De essentie is om zaken anders aan te pakken.

Maximaal inzetten op een positieve mindset is dan ook onmisbaar.

“Don’t imitate, innovate!”

Dit zal altijd mijn levensmotto zijn.

Veel leesplezier.

Nathalie

Inleiding & doelstellingen

Mindset heeft als doel hoogbegaafden te inspireren om hun nieuwsgierigheid te omarmen, hun talenten te ontdekken en hun eigen passies te koesteren. Hoogbegaafdheid is geen etiket, maar een uitnodiging tot groei, leren en zelfinzicht. In dit boek deel ik – vanuit mijn eigen ervaring – wat het betekent om anders te denken, en waarom tijdige (h)erkenning daarbij zo essentieel is.

Mindset biedt inzichten die verder reiken dan de schoolbanken. Want na het onderwijs begint het echte leven, en de keuzes die je maakt, kunnen bepalend zijn voor je welzijn. Daarom wil ik ook leerkrachten aanspreken: een goede verstandhouding met hun hoogbegaafde leerlingen kan het verschil maken. Wanneer hoogbegaafdheid onopgemerkt blijft, worden zulke relaties vaak gekleurd door misverstanden of gemiste kansen. Dit boek wil helpen dat te voorkomen.

Mindset biedt handvatten om hoogbegaafdheid sneller te herkennen en er op een positieve, constructieve manier mee om te gaan. Ik deel praktische tips én mijn persoonlijke verhaal – over hoe ik pas op mijn zeventiende ontdekte wat hoogbegaafdheid werkelijk betekent.

Mindset wil de typische leerhonger van hoogbegaafden aanwakkeren. Sommige weetjes zullen misschien zó prikkelen dat ze uitnodigen om dieper te graven – bijvoorbeeld: waarom roept Homer Simpson altijd “D’oh!”? Leren en ontdekken gaan hierbij hand in hand, en zelfs de kleinste curiositeiten kunnen leiden tot verrassend grote inzichten.

Voor leerkrachten biedt *Mindset* ook concrete ideeën om sterke en hoogbegaafde leerlingen extra te prikkelen, binnen én buiten de klas. Inspirerende voorbeelden uit de geschiedenis tonen dat echte realisaties tijd en toewijding vergen, en dat uitdagingen deel uitmaken van elke groeireis.

Mindset is geen autobiografie, maar een inspirerende gids voor de lezer. Of het nu gaat om persoonlijke herkenning of om het werken met hoogbegaafden in de klas, dit boek wil aanzetten tot reflectie, actie en begrip. Het maakt duidelijk dat hoogbegaafdheid geen probleem is om op te lossen, maar een kracht die – met de juiste begeleiding – kan uitgroeien tot iets waardevols en moois.

Ik voel een sterke verantwoordelijkheid om bij te dragen aan een beter begrip van hoogbegaafdheid, onder meer door hardnekkige misvattingen te ontkrachten. Een veelvoorkomend en hardnekkig misverstand is de aanname dat hoogbegaafdheid zich uitsluitend uit in wetenschappelijke interesses of uitzonderlijke prestaties op cognitief vlak. In werkelijkheid bestaat er niet zoiets als dé hoogbegaafde: deze groep is uiterst divers en omvat individuen met uiteenlopende interesses, talenten en ontwikkelingsnaden. Met *Mindset* streef ik ernaar om die volledige breedte te omarmen en een stem te geven aan alle hoogbegaafden. Mijn doel is dat elke hoogbegaafde – en hun directe omgeving – zich aangesproken, erkend en ondersteund voelt binnen dit verhaal.